

[J. S. Foget.]

97 Øre pr. kg. før Krigen, 1 Kr. 71 Øre nu. Som vi alle ved, er Udgifterne mere end fordoblet. En Forkarl fik før Krigen ca. 400 Kr. og faar nu ca. 900 Kr. Ejendomsskatterne før Krigen var ca. 20 Millioner, nu ca. 58. Rentebyrden regnes af Nationaløkonomer for at være steget med tæt ved 50 pCt. Ethvert tænkende Menneske vil da kunne forstaa, at naar Priserne i Genemsnit i 1935 ligger under Førkrigspriserne, naar man lige undtager Flæsk, hvor Produktionen er indskrænket til Halvdelen af Produktionen i 1932, ja, for visse Ejendomme endnu mere, og Udgiften samtidig er mere end fordoblet, saa kan et Landbrug som almindelig Forretning ikke gaa rundt. Det er noget, de ansvarlige inden for Regeringen udmærket godt ved. De regner blot ganske kynisk med, at saa længe Landmændene er taalsomme nok til at arbejde under disse Kaar, gaar alt saa dejlig fredeligt i Byerne, saa kan man fortsætte med at proppe Storkapitalen og uddele med rund Haand til Vælgerne.

Der er nu intet, der beskytter Landmændene mere. Henstandsloven er ophørt, Akkordlovene ligeledes, og den Løttelse i Ejendomsskatterne, som var gennemført, er ogsaa omtrent ophørt. Det var derfor med store Forventninger, Landbruget modtog Loven om Gældssanering, som Regeringen sidste Aar fremsatte Forslag om. Af denne Lov fik man det Indtryk, at det virkelige var Regeringens Mening at ville gennemføre en Hjælp til Landbruget, og at det særlig var Venstre, som fik Loven forringet. Den højttærede Landbrugsminister udtalte Sp. 1874:

„Jeg anser det for urimeligt, at mange Landmænd, i mange Tilfælde de dygtigste, skal jages fra deres Ejendom, fordi de har været saa uheldige at komme ind i en Tid, hvor Priserne var særlig høje.“

En saadan Udtalelse kunde vi fra vor Side fuldt ud tiltræde. Og andre Udtalelser, Sp. 2339, er ogsaa i nøje Kontakt med det arbejdende Landbrugs Opfattelse. Ministeren udtalte her:

„Kapitalen her i Landet maa bidrage sit til, at den Kapital, der er anbragt i Landejendommene, og som nu ligger i Farezonen, i nogen Grad kan lempes bort.“

Det var derfor ikke uden Grund, at vi forventede, at Loven vilde blive administreret nogenlunde lempeligt, og at alle Muligheder vilde blive udnyttet, men i Stedet faar man det bestemte Indtryk, naar man taler med den ene Landmand

efter den anden, der har faaet Afslag, at der gøres, hvad gøres kan, for at umuliggøre denne Lovs gode Virkninger. Det ene Cirkulære er udsendt til Akkordudvalgene efter det andet, og det synes, som Akkordudvalgene nu snart hverken ved ud eller ind. Maa jeg til Eksempel nævne et Tillægscirkulære, der er udsendt den 2. September. Deri nævnes som Punkt 1 kort og kategorisk: Kreditforeningslaan maa ikke indfries. Hvis denne Bestemmelse skal følges, og det er vel Meningen med det udsendte Cirkulære, vil der være adskillige Tusind Ejendomme, som overhovedet ikke kan komme i Betragtning, da deres Kreditforeningsgæld ligger ud over 110 pCt. Dette gælder særlig visse Egne af Jylland. Det anføres, at Hypotekforeningslaan normalt heller ikke maa indfries. Dette umuliggør Loven i andre Egne af Jylland, hvor Hypotekforeningslaan netop i meget stor Udstrækning er anbragt mellem 85 og 110 pCt. Som Punkt 4 anføres, at Smaaregninger og Gæld vedrørende personligt Behov ikke bør medtages. Hvad er da Gæld i Almindelighed? Hvad er Smaaregninger? Jeg har set et Tilfælde, hvor en Mand havde saadanne „Smaaregninger“ til 2 000 Kr. Der kunde kun godkendes 247 Kr. paa Trods af, at Resten var reel Gæld. I Punkt 5 anføres, at Skatterestancer og i Regelen ogsaa Terminsrestancer ikke kan dækkes af Saneringslaan. Dette er fuldkommen at umuliggøre Lovens Anvendelse i de allerfleste Tilfælde. Thi det er netop disse Restancer, der trykker haardest, og derfor dem, som de allerfleste Landmænd trænger til Hjælp for at faa betalt. Som Punkt 6 anføres, at Statslaan ikke bør dækkes af Saneringslaan. Dette er fuldkommen i Strid med Landbrugsministerens Udtalelse Sp. 3843, hvor Ministeren over for det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen udtaler, efter at det ærede Medlem netop har paataalt dette Forhold og anført, at de, der har opnaaet Akkord eller Moratorium, ikke kan faa Del i Gældssaneringen — Ministeren udtaler:

„Det er jo ikke rigtigt“

— og efter at have citeret § 20, 1ste Stykke:

„Det vil sige, hvis et Laan opnaas i Fremtiden, kan man forlange det tilbagebetalt, men de Akkordlaan, der er givet hidtil, de Akkorder, der er opnaaet, de Moratorier, der er fastsat, udelukker dem ikke fra at faa det Saneringslaan eller Rentetilskud, der her er Tale om.“

Nu viser det sig altsaa, at det var det ærede Medlem, der havde Ret, og Ministeren, der havde Uret, naar man nu ikke vil dække